

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว

๒๖๕/๒๗

๒๗

ธันวาคม ๒๕๖๕

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

เรื่อง ขอรื้อการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บ
ค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์ทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๔๑๗๑
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้ตอบข้อหารือจังหวัดสตูล กรณีองค์การบริหาร
ส่วนตำบลทุ่งหว้าออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บ
ค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์ทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. หากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำ
บรรพ์ทุ่งหว้า เป็นกรณีที่ต้องการบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าได้จัดบริการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้เสียค่าธรรมเนียม
และผู้เสียค่าธรรมเนียมได้รับประโยชน์จากบริการนั้นโดยตรง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าย่อมออก
ข้อบัญญัติ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์
ทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๑๗/๒๕๔๖ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถนำมาประกอบการพิจารณาได้

๒. กรณีการจัดหาประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์
ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น จะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นประสงค์จะหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธีการให้เช่าเท่านั้น
จึงจะจัดให้มีเอกชนมาประมูลเพื่อเช่าทำประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อเป็นการหารายได้ให้กับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ตระกูล ไทธรรม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙

ผู้ประสานงาน : นส. นริศวิทย์

- ☐ จ.บพ.
☐ กง.บถ.
☐ กง.สส.
☒ กง.กม.
☐ กง.กก.
☐ กง.บป.

กม.

สถ. ปัตตานี
 10956
 วันที่ 19 ส.ค. 2565
 เวลา 11.36

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๑๗๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรื้อหรือการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหัว ประจําปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกตำบลบรรพ์ทุ่งหัว พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสตูล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๗/๕๑๖

ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาบันทกคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๑๗/๒๕๖๖

เรื่อง การออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียม

เรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ตอบข้อหารือจังหวัดสตูล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหัวออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหัว ประจําปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกตำบลบรรพ์ทุ่งหัว พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. หากการจัดเก็บ ค่าธรรมเนียมและค่า บริ การศูนย์ วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกตำบลบรรพ์ทุ่งหัว เป็นกรณีที่ต้องการบริหารส่วนตำบลทุ่งหัวได้จัดบริการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้เสียค่าธรรมเนียมและผู้เสียค่าธรรมเนียมได้รับประโยชน์จากบริการนั้นโดยตรง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหัวย่อมออกข้อบัญญัติเรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างศึกตำบลบรรพ์ทุ่งหัว พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามบันทึกลำกัณการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๑๗/๒๕๖๖ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถนำมาประกอบการพิจารณาได้

๒. กรณีการจัดหาประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น จะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธีการให้เช่าเท่านั้น จึงจะจัดให้มีเอกชนมาประมูลเพื่อเช่าทำประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อเป็นการหารายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Handwritten signature

(นายณรงค์ดี สุขสมบูรณ์)

ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๕๒๕๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ณัฏฐวัฒน์ เบอร์โทร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

เรื่องเสร็จที่ 817/2546

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร 0106/19046 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2546

ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการออกข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้จังหวัดตราด ในเรื่องการจัดหารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยการออกข้อบังคับตำบลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว ในอัตราคนละ 20 บาท เป็นค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ในด้านการกำจัดขยะมูลฝอย การบำรุงรักษาป่าไม้ ทะเล ชายหาดและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ โดยเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถออกข้อบังคับตำบลได้ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (24) มาตรา 23 (19) ประกอบกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 มาตรา 71 วรรคหนึ่ง และมาตรา 82 (4) ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรณีเกี่ยวกับอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลในการออกข้อบังคับตำบลโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติไว้และจะเป็นประโยชน์และแนวทางในการออกข้อบังคับขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ด้วย จึงขอหารือปัญหาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาหารือดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้ แล้วเห็นว่า แม้มาตรา 71 วรรคหนึ่ง¹ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร 0901/1273 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2546 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

¹ มาตรา 71 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

จะบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ โดยจะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บได้ก็ตาม แต่ในการที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น จะต้องเป็นกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดบริการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้เสียค่าธรรมเนียม และผู้เสียค่าธรรมเนียมได้รับประโยชน์จากบริการนั้นโดยตรง อันเป็นหลักการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และหลักการนี้ก็ได้นำไปกำหนดไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 23 (19)² ที่บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จะต้องเป็นกรณีที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น ฉะนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้จะอาศัยอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาสิงแวดล้อมตามที่พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 67 (7)³ หรือพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 16 (24)⁴ ให้อำนาจไว้ เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว โดยอ้างว่าเป็นค่าบริการรักษาสิงแวดล้อมในด้านการกำจัดขยะมูลฝอยนั้น ย่อมจะเห็นได้ว่าเป็นการขัดต่อหลักการการจัดเก็บค่าธรรมเนียมข้างต้น เพราะนักท่องเที่ยวมิใช่ผู้ได้รับบริการหรือประโยชน์จากการบำรุงรักษาสิงแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งโดยตรง แต่ประการใดหากแต่ตามความเป็นจริงประชาชนและผู้ประกอบการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำรุงรักษาสิงแวดล้อมดังกล่าว ทั้งในด้านสุขลักษณะของผู้อยู่อาศัยและประโยชน์จากการส่งเสริมการท่องเที่ยว อันจะมีผลเป็นการสร้างรายได้ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ การจัดเก็บ

² มาตรา 23 เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

ขลข ขลข

(19) ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น

ขลข ขลข

³ มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ขลข ขลข

(7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขลข ขลข

⁴ มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

ขลข ขลข

(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขลข ขลข

รายได้ในลักษณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองประสงค์จะดำเนินการนั้น มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บภาษีจากนักท่องเที่ยว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีอำนาจกระทำได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้จะดำเนินการออกข้อบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมเพื่อเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยวในลักษณะนี้ จึงไม่อาจกระทำได้

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม 2546